

TERUGKOPPELING AUDITCOMMISSIE

Aan : de raad van de gemeente Stichtse Vecht
Van : Auditcommissie, d.d. 23 juni 2020
Betreft : Advies ten behoeve van de commissievergadering op 30 juni 2020
Onderwerp : Programmarekening 2019 en bevindingen accountant

In de vergadering van de Auditcommissie van 17 juni jl. zijn de Programmarekening 2019 en de bevindingen van de accountant besproken. De bevindingen van de accountant zijn vastgelegd in het concept Accountantsverslag 2019 en opgesteld door de nieuwe accountant Publieke Sector Accountants (PSA). De Auditcommissie is van mening dat PSA grondig te werk is gegaan in goede samenwerking met de gemeentelijke organisatie en een duidelijke goed leesbare rapportage heeft opgeleverd met belangrijke conclusies en aanbevelingen.

Op grond van artikel 7, lid 2 van de Verordening op de Auditcommissie, kan de Auditcommissie slechts beraadslagen en besluiten wanneer meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden aanwezig is. In de vergadering van 17 juni ontbrak een quorum. Desondanks willen wij u toch een terugkoppeling geven van het gesprek met de accountant.

De belangrijkste conclusie van de accountant is: "Bij de jaarrekening 2019 hebben wij op 9 juni 2020 een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor het aspect getrouwheid. Voor rechtmatigheid hebben wij een verklaring met beperking afgegeven". De verklaring met beperking heeft met name betrekking op afwijkingen van Europese aanbestedingsregels voor een bedrag van € 3.138.000.

De accountant benadrukt de urgentie om het proces van Europese aanbesteding van diensten en leveringen strikter te borgen. Het gaat hierbij vooral om het in kaart brengen en tijdig uitzetten van acties op oudere - vaak stilzwijgend doorlopende - contracten met leveranciers en het nauwkeurig en reëel ramen van de verwachte contractprijs voordat het aanbestedingsproces wordt opgestart.

Binnen Stichtse Vecht is de inkoopfunctie momenteel decentraal belegd. Een centrale inkoopfunctie en het vooraf documenteren van overwegingen zijn belangrijke waarborgen om onvolkomenheden te voorkomen. De accountant adviseert door middel van formele controles in het primaire proces te waarborgen dat de juiste aanbestedingsprocedures worden gevolgd. Op deze wijze kan vooraf onderkend worden bij inkoop welke de juiste aanbestedingsvorm is.

De Auditcommissie adviseert de gemeenteraad om de aanbevelingen van de accountant op deze punten over te nemen en het college te vragen deze te implementeren.

Bij de jaarrekeningcontrole 2019 is veel aandacht besteed of de onderbouwing van de voorzieningen voldoende robuust zijn. De accountant constateert dat voor de voorziening Onderhoud Wegen niet

langer een dergelijke toereikende onderbouwing aanwezig is omdat een actueel beheerplan wegen ontbreekt. In de jaarrekening 2019 is deze voorzieningen daarom vrijgevallen.

Deze vrijval ad € 6.720.000 heeft een positief effect op het rekeningresultaat 2019 gehad. In de aanbiedingsbrief bij de jaarrekening doet het college het voorstel om de bedragen die vrijvallen te doteren aan een bestemmingsreserve. De accountant vindt dit een verstandige keuze omdat daarmee de financiële middelen om in de komende jaren weer een onderhoudsvoorziening te vormen duidelijk afgezonderd beschikbaar blijven binnen het vermogen.

De Auditcommissie adviseert de gemeenteraad om de aanbeveling van de accountant op dit punt over te nemen en het gehele bedrag van de voorziening te reserveren voor onderhoud wegen in een bestemmingsreserve.

In 2015 heeft de commissie BBV (Besluit, Begroting en Verantwoording) zich over de vraag gebogen of het wenselijk is dat bestemmingsreserves gevormd worden ter dekking (egalisatie) van toekomstige onderhoudslasten, in het geval een actueel beheerplan ontbreekt. De commissie BBV is van mening dat, als actuele beheerplannen ontbreken, niet kan worden onderhouden wat de benodigde omvang van een voorziening moet zijn. Daarmee ontbreekt het inzicht in de mate waarin de doelstelling van egalisatie van lasten over meerdere begrotingsjaren wordt gerealiseerd. In dat geval, zo stelt de commissie BBV, wordt niet voldaan aan de vereisten om een voorziening voor groot onderhoud te vormen. In het onderhavige geval wordt als alternatief een bestemmingsreserve gevormd, zodat er dekkingsmiddelen zijn voor het uitvoeren van groot onderhoud.

Bij een bestemmingsreserve groot onderhoud wordt vanuit de verslaggevingsregels geen nadere onderbouwing afgedwongen inzake de omvang en afloop van de bestemmingsreserve in tegenstelling tot bij voorzieningen. Het is hierbij aan de gemeenteraad om de kaders en voorwaarden voor de bestemmingsreserve goed te omschrijven. Een bestemmingsreserve groot onderhoud kan echter nooit de functie van het egaliseren van onderhoudslasten over meerdere begrotingsjaren overnemen. Dit kan hooguit een tijdelijke situatie zijn gedurende de periode dat het beheerplan wordt geactualiseerd. Vanuit het oogpunt van risicobeheersing en inzicht in de financiële positie is het overigens aan te raden altijd zorg te dragen voor actuele beheerplannen. Het college heeft een start gemaakt met de actualisatie van het beheerplan voor wegen. Dit zal naar verwachting dit jaar of volgend jaar gereed komen. De accountant adviseert om dit proces met voorrang af te (laten) ronden en vast te stellen dat de gemeente weer beschikt over een beheerplan dat voldoet aan de vereisten van het BBV. Op basis van dit beheerplan dient de bestemmingsreserve die gevormd gaat worden, dan weer omgezet te worden in een voorziening.

De Auditcommissie adviseert de gemeenteraad om bij het college aan te dringen op de snelle totstandkoming van een actueel beheerplan wegen. Mocht dit niet mogelijk zijn dan adviseert de Auditcommissie aan de gemeenteraad om nadere kaders en voorwaarden te formuleren aan de te vormen bestemmingsreserve wegen.

In de kadernota rechtmatigheid doet de commissie BBV de aanbeveling om een overkoepelend beleidsstuk voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) op te stellen. Deze bevat naast de filosofie, algemene uitgangspunten en risicoanalyse ook maatregelen ter voorkoming en afdoening. Wanneer de accountant vaststelt dat het M&O-beleid (op onderdelen) niet actueel is en/of vaststelt dat er geen M&O-beleid bestaat of het M&O-beleid feitelijk niet wordt nageleefd, rapporteert de accountant dat in het verslag van bevindingen. Dit weegt niet mee naar het oordeel van de accountant over de financiële rechtmatigheid. De accountant constateert dat een dergelijk beleid in Stichtse Vecht niet in integrale vorm aanwezig is. De accountant adviseert te onderzoeken of, ook mede als gevolg van het toegenomen beroep op de gemeente vanuit de burgers en andere belanghebbenden als gevolg van de corona-crisis, het wenselijk is om een integraal M&O-beleid op te stellen dan wel de aanwezige

onderdelen te actualiseren.

De Auditcommissie adviseert de gemeenteraad om de aanbeveling van de accountant op dit punt over te nemen en het college te vragen om dit onderzoek naar de wenselijkheid van een overkoepelend beleidsstuk voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) uit te voeren.

Over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf het begrotingsjaar 2022 en wat dit allemaal betekent, is de afgelopen periode onder andere door het ministerie van BZK, de commissie Depla en de VNG veel geschreven. In de managementletter 2019 gaf de accountant aan dat het belangrijk is dat het college op korte termijn begint met de voorbereidingen en een plan van aanpak opstelt.

De Auditcommissie adviseert de gemeenteraad om de aanbeveling van de accountant op dit punt over te nemen en het college te vragen dit plan van aanpak op te stellen om op deze wijze te borgen dat Stichtse Vecht in staat is om de rechtmatigheidsverantwoording over 2022 zelf op te kunnen stellen.

Als onderdeel van de accountantscontrole is aan het college gevraagd het risico in te schatten dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude. De accountant is van mening dat het college voldoende belang hecht aan het treffen van maatregelen om fraude te voorkomen. Stichtse Vecht beschikt echter niet over een actuele integrale analyse van frauderisico's.

De accountant adviseert een frauderisicoanalyse op te stellen, deze regelmatig te actualiseren en ook te bespreken met de Auditcommissie. De accountant geeft in overweging dit te doen vanuit een gemeente brede frauderisico-discussie.

De Auditcommissie adviseert de gemeenteraad om de aanbeveling van de accountant op dit punt over te nemen en het college te vragen een frauderisicoanalyse op te stellen en te bespreken met de Auditcommissie.

Gedetailleerde informatie over de weerstandspositie, de onderkende risico's en de kwantificering daarvan staan vermeld in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing van de jaarstukken 2019. De accountant adviseert bij de interpretatie van de gegevens in deze paragraaf ook rekening te houden met de (financiële) ontwikkelingen die zich in 2020 voordoen met name ten aanzien van de impact van het coronavirus en de actuele verwachtingen voor de komende jaren.

De Auditcommissie adviseert de gemeenteraad om deze "winstwaarschuwing" van de accountant ter harte te nemen bij de beoordeling van het weerstandvermogen over 2019 en latere jaren.

De Auditcommissie heeft kennisgenomen van de stukken en kan hiermee instemmen.

De Auditcommissie van Stichtse Vecht,

A.L. Wisseborn, voorzitter

J.M. Willenborg, secretaris